

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 310/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen jatkokysymykseksi viihdemerenkulun tuesta ja kilpailun vääristymisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Eero Suutari /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 310/2016 vp:

Mihin toimenpiteisiin valtioneuvosto aikoo ryhtyä palkkatuen muuttamiseksi koskemaan vain varsinaisesti merenkulkuun osallistuvaa henkilöstöä sekä

ajanmukaistaakseen lakia meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kirjallinen kysymys on jatkokysymys edustaja Suutarin aiemmin esittämään kirjalliseen kysymykseen (KK 363/2015 vp).

Vastauksessani edustaja Suutarin aiempaan kysymykseen totesin, että miehistötuella yritetään säilyttää Suomen lipun alla purjehtivien alusten kansainvälinen kilpailukyky pienentämällä varustamoiden kustannuksia. Miehistötuen tavoitteena on luoda varustamoille kansainvälisesti kilpailukykyiset edellytykset harjoittaa merenkulkua Suomen lipun alla, kehittää Suomen merenkulkua, säilyttää riittävä suomalainen merenkulkijaväestö ja merenkulun osaaminen sekä saada kustannukset kilpailijamaiden tasolle. Tätä kautta tukitoimenpiteiden tavoitteena on myös turvata suomalaisten merenkulkijoiden työllisyyttä. Pyrkimällä turvaamaan riittävän suuruisen Suomen lipun alla purjehtivan tonniston säilyminen, turvataan osaltaan myös huoltovarmuutta.

Edustaja Suutarin jatkokysymys käsittelee miehistötuen muuttamista koskemaan vain varsinaisesti merenkulkuun osallistuvaa henkilöstöä. Miehistötuen ulkopuolelle jäisivät tällöin matkustaja-alusten muu henkilöstö, esimerkiksi ravintolahenkilöstö.

Matkustaja-aluksilla on tärkeä rooli suomalaisessa merenkulussa. Matkustaja-autolauttojen rooli korostuu erityisesti Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Viron välisessä tavaraliikenteessä ja päivittäistavaroiden kuljetuksissa. Merkittävä osa elintarviketuonnista ja -viennistä kulkee matkustajalautoilla. Matkustaja-autolauttojen osuus vuonna 2015 meriteitse kuljetetusta kappaletavarasta oli noin 60 prosenttia viennissä ja noin 50 prosenttia tuonnissa. Tämän lisäksi matkustajalaivat ovat huoltovarmuuden kannalta tärkeitä ulkomaankaupallemme tilanteessa, jossa laivaliikenne Itämeren kautta jostain syystä vaikeutuu tai estyy.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 310/2016 vp

Matkustaja-autolaautoilla on suuri merkitys myös Suomeen kohdistuvassa matkailussa. Autolaautoilla saapuvat matkailijat tulevat usein perheineen omilla autoillaan ja jatkavat useisiin sisämaan kohteisiin, jolloin myönteiset taloudelliset vaikutukset leviävät laajalle alueelle.

Mikäli miehistötuki rajattaisiin koskemaan vain varsinaisia merityöntekijöitä, nousisivat matkustaja-alusten kustannukset. Varustamot joutuisivat tällöin nostamaan sekä rahtien että matkalippujen hintoja, mikä lisäisi suomalaisen teollisuuden ja kaupan kustannuksia. Todennäköisesti varustamot kuitenkin ulosliputtaisivat aluksensa sellaisen maan lipun alle, jossa olisi halvemmat työvoimakustannukset. Valtiovarainministeriön vuonna 2012 asettama merenkulun toimintaedellytyksiä, tukipolitiikkaa ja sopeutustoimia selvittävä työryhmä totesi raportissaan, että mikäli työvoimakustannustuen säästö kohdistettaisiin matkustaja-aluksiin, suurella todennäköisyydellä aluksia ulosliputettaisiin Suomesta ja lähes kaikki aluksilla työskentelevät menettäisivät työpaikkansa.

Ulosliputtamalla aluksensa ja palkkaamalla suomalaisten työntekijöiden tilalle ulkomalaisia työntekijöitä, varustamot pystyisivät säilyttämään nykyisen kustannustasonsa. Täten miehistötuen poistaminen matkustaja-alusten muulta henkilöstöltä kuin merityöntekijöiltä ei todennäköisesti johtaisi mantereella sijaitsevien hotellien ja ravintoloiden kilpailuaseman paranemiseen suhteessa matkustaja-aluksiin. Ainoa merkittävä muutos olisi suomalaisten työpaikkojen väheneminen.

Edellä mainituista syistä johtuen, valtioneuvosto ei katso aiheelliseksi muuttaa meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annettua lakia (1277/2007) siten, että miehistötuki kohdistuisi ainoastaan varsinaisesti merenkulkuun osallistuvaan henkilöstöön.

Helsingissä 17.6. 2016

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

LVM/1056/01/2016